

prijs	€ 1195,-
max. deelnemers	25
aantal dagen	2
inschrijven voor	20 februari 2012

Informatie

- De cursus vindt plaats in Hotel Hof van Wageningen, Lawickse Allee 9 in Wageningen.
- De cursuskosten bedragen **€ 1195,-** p.p. (incl. syllabi, koffie en thee, lunches. Een overnachting met ontbijt kan facultatief geboekt worden voor een meerprijs.
- De inschrijftermijn van de cursus eindigt op **20 februari 2012**. Zo spoedig mogelijk daarna ontvangt u verdere informatie over de cursus.
- Aan de cursus kunnen maximaal **25 personen** deelnemen.
- Eenmaal gedane inschrijving kan alleen schriftelijk worden geannuleerd. Bij annulering tussen vier en twee weken voor aanvang van de cursus wordt een bedrag van € 50,- aan administratiekosten in rekening gebracht. Indien binnen twee weken voor aanvang wordt geannuleerd, worden de volledige cursuskosten in rekening gebracht.

Inschrijven

- Telefonisch bij het secretariaat van WBS op 0317-484093
- Online via het formulier op www.wbs.wur.nl
- Per email: info.wbs@wur.nl

Voorwaarden

Op alle activiteiten van Wageningen Business School zijn de Algemene Voorwaarden van Wageningen UR (University & Research centre) van toepassing. Deze voorwaarden zijn gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel Gelderland-Midden te Arnhem. Naast deze Algemene Voorwaarden is een aantal aanvullende Wageningen Business School voorwaarden van toepassing. U vindt deze voorwaarden op www.wbs.wur.nl.

Nadere inlichtingen:
Wageningen Business School

Postbus 226
6700 AE Wageningen

T 0317-484093

E info.wbs@wur.nl
I www.wbs.wur.nl

CURSUS

Gerelateerde cursussen

- Incubation Biology and Management
- Risicomanagement in grondstoffenmarkten
- Inleiding Grondstoffentermijnmarkten;
hoe werken deze nu eigenlijk?
- Varkensvoeding in de praktijk
- Rundveevoeding

Controle van vrijwillige voeropname bij productiedieren

Cursusleiding Prof.dr.ir. E.M.P. Decuypere (KU Leuven) en Dr.ir. R.P. Kwakkel (Wageningen UR)

Introductie

De diervoeding brengt voederbehoefte en voederwaardering bij elkaar.

Elk dier laat een bepaalde voeropname zien die, als het goed is, tegemoet zou moeten komen aan de vraag naar voedingsstoffen, nodig voor een optimaal verloop van fysiologische processen in het lichaam. Echter, in de praktijk zien we dat verschillende problemen zich voordoen: dieren eten niet voldoende of juist teveel.

In de dierhouderij proberen we die verstoorde homeostase (balans tussen honger- en verzadigingscentrum) te omzeilen door dieren beperkt en dus niet ad libitum te voeren. Dit is niet altijd handig. Dus zoeken we naar het beter leren begrijpen van de controle van de voeropname.

De controle en regulering van de voeropname bij productiedieren is een complex mechanisme waarbij zowel diereigen factoren (soort, ras, leeftijd, geslacht en fysiologisch stadium) als niet diereigen factoren (omgeving, voercomponenten) een belangrijke rol spelen.

Katholieke Universiteit Leuven heeft als missie een kritisch denkcentrum te zijn waarin grensverleggend onderzoek en kennisoverdracht essentieel en complementair zijn. Behalve onderwijs en onderzoek, heeft de KU Leuven ook andere opdrachten op het vlak van de maatschappelijke dienstverlening: in kritische dienstbaarheid stelt zij haar deskundigheid ter beschikking van overheden, organisaties en bedrijven.

De cursus behandelt

In deze cursus proberen we inzicht te geven in de achtergronden van de voeropname controle en in de mogelijkheden om in de praktijk beter te kunnen sturen op de werkelijke behoefte van het dier.

In de cursus besteden we aandacht aan theoretische concepten van voeropname regulering en de impact van de regulering van de voeropname op het optimaal functioneren van het dier.

Feitelijk gaan we op zoek naar de interactie tussen de hormonale balans, het zenuwstelsel en de metabolieten op darmniveau. Verder bespreken we specifieke problemen bij enkele diersoorten en waar mogelijk zal bekeken worden of dergelijke problemen eigenlijk ook bij andere diersoorten bestaan. Ook laten we de beïnvloeding van de voeropname door voerfactoren (nieuwe voeders en voercomponenten) en omgevingsfactoren (klimaat, temperatuur) aan bod komen.

Doelgroep

De cursus is bedoeld voor afgestudeerden (wo- of hbo-niveau) die werkzaam zijn bij de mengvoederindustrie (product ontwikkeling en voorlichting), in veterinaire praktijken, bij het onderwijs, in het onderzoek en bij de overheid. Eveneens is deze cursus bedoeld voor managers en alle belangstellenden, die de aangeboden kennis willen opnemen vanuit hun professionele achtergrond.

Programma

DAG 1 13 MAART 2012

Theoretische concepten van voeropname regulering

Voeropname regulering pluimvee versus zoogdieren / Vertaling van theoretische concepten naar praktijksituaties
Prof.dr.ir. E. Decuyper

Voeropnamekeuze in relatie tot voedervorm bij pluimvee
Dr.ir. René Kwakkel

Impact van de-regulering van de voeropname, interactie tussen endocrien / neuraal / metabolisch

Voeropname versus reproductie / infertiliteit
Prof.dr.ir. B. Kemp

Voeropname versus obesitas
Prof.dr.ir. J.G. Buyse

Voeropnamegedrag beïnvloed door omgevingscondities
Ir. M.M. van Krimpen

DAG 2 14 MAART 2012

Voeropname controle bij verschillende diersoorten

Voeropname door melkvee
Dr. Ad van Vuuren

Problemen m.b.t. voeropname rond spenen bij biggen
Dr.ir. C.M.C. van der Peet-Schwering

Voeropname bij vleeskuikenouderdieren
Prof.dr.ir. E. Decuyper

Voeropname bij het paard
Prof.dr.ir. G. Janssens

Voeropname bij het konijn
Dr.ir. L. Maertens

Conclusies, evaluatie, uitreiking certificaten

Docenten

Prof.dr.ir. E. Decuyper (cursusleider) (Katholieke Universiteit Leuven, Departement Biosystemen, Afdeling Dier-Voeding-Kwaliteit, Heverlee, België)

Dr.ir. R.P. Kwakkel (cursusleider) (Wageningen UR, Departement Dierwetenschappen, Leerstoelgroep Diervoeding, Wageningen)

Prof.dr.ir. J.G. Buyse (Katholieke Universiteit Leuven, Departement Biosystemen, Afdeling Dier-Voeding-Kwaliteit, Heverlee, België)

Prof.dr.ir. G. Janssens (Universiteit Gent, Vakgroep Voeding, Genetica en Ethologie Merelbeke, België)

Prof.dr.ir. B. Kemp (Wageningen UR, Departement Dierwetenschappen, Leerstoelgroep Adaptatiefysiologie, Wageningen)

Ir. M.M. van Krimpen (Wageningen UR Livestock Research, Lelystad)

Dr.ir. L. Maertens (Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO), Eenheid Dier, Melle, België)

Dr.ir. C.M.C. van der Peet-Schwering (Wageningen UR Livestock Research, Lelystad)

Dr. A.M. van Vuuren (Wageningen UR Livestock Research, Lelystad)